

LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Authors **Timo Mattila, Tekla Kosonen, Sanna Ruhalahti, Mikko Valtonen, Niina Nurkka ja Raisa Hievanen. Lapin ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Merja Forest**

Year of publication **2023**, FINEEC publications **17:2023**

Language **Finnish**

ISBN **ISBN 978-952-206-794-4 pdf**

1.3 Koulutuksen arviointi ja kehittäminen

- HEI's self-assessment

Opiskelija- ja työelämäpalautteiden käsittely

Osaamisaluejohtajat, kehittämispäälliköt ja osaamispäälliköt seuraavat ja analysoivat koulutusten laatua, vetovoimaa, vaikuttavuutta ja valmistuneiden työllistymistä. Osaamispäällikkö vastaa henkilöstönsä sitouttamisesta strategian toteuttamiseen ja AMKin prosessien mukaiseen toimintaan, kuten opetuksen ja opintotarjonnan suunnittelun, opetuksen toteuttamisen, ja TKI-työn prosessit. Opetus- ja ohjaustyössä toimivan vastuulla on toimia osaamisperustaisuuden periaatteiden mukaisesti, seurata opiskelijan osaamistavoitteiden saavuttamista, tukea opinnoissa sekä toteuttaa työelämäyhteistyötä ja havainnoida muuttuvia osaamistarpeita. TKI-toiminta vahvistaa osaamista sekä koulutusten sisältöjen ja toteutustapojen uudistumista. Kehittämisen koordinoinnin työryhmä tukee koulutuksen ja TKI:n johtamisen kokonaisuutta ja kehittämistä sekä LUC palveluiden toimintaa suhteessa AMKin kehittämisen kokonaisuuteen. Työryhmä laatii vuosittaisen sisäisten auditointien ja arviointien suunnitelman.

Laadun ja tuloksellisuuden vaatimusten yhteensovittaminen on toistuva keskustelun aihe henkilöstön kanssa. Esimerkiksi entistä heterogeenisemmat ja isommat opiskelijaryhmät, yksilölliset opintopolut ja vaihtoehtoiset toteutukset herättävät keskustelua laadusta ja opiskelijan osaamisen pirstaloitumisesta.

Opiskelijapalautejärjestelmään sisältyy opintojen aikainen opintopalaute, valmistumisvaiheen valtakunnallinen AVOP-palaute ja uraseurantapalaute viisi vuotta valmistumisen jälkeen. Peppi-ekosysteemissä voi opintopalautetta antaa opintojaksokohtaisesti koko toteutuksen ajan ja loppupalautetta toteutuksen päättyessä. Opettajan tehtävä on reagoida palautteeseen ja antaa vastapalaute. Määrämuotoisten kyselyjen lisäksi toteutetaan tarvittaessa muita kyselyjä, esim.

opiskelijakunnan kysely monimuoto-opinnoista tai AMKin tutkijan tekemä kysely ohjauspalvelun kehittämiseksi Peppiin. Opintojen aikana opiskelija antaa palautetta ja kehittämissityksiä myös opetuksen ja harjoittelun tilanteissa sekä spontaaneissa tapaamisissa. Opiskelijapalautteita tarkastellaan vahvuuksien ja kehittämiskohteiden näkökulmista. Palautteiden perusteella tunnistetaan koko AMKia koskevat kehittämiskohteet ja sovitaan toimenpiteistä sekä vuoropuhelusta opiskelijoiden kanssa. Yksi esimerkki koko AMKia koskevasta toimenpiteestä opiskelijapalautteiden perusteella on sopimus vastaustakuu-palvelulupauksesta, opiskelijoiden yhteydenottoihin vastaamisesta sovitussa ajassa. Lupaus on vastavuoroinen, koko korkeakoulu yhteisöä koskeva. Toimenpiteestä sovittiin opiskelijakunnan kanssa. Opiskelijakunnan ja AMKin yhteistyö koulutuksen arvioinnissa ja kehittämisessä on entistä tärkeämpää isojen globaalien haasteiden, ja kehittämissuuntien (kuten Digivisio 2030), vaikuttaessa koko korkeakoulu yhteisöön.

Opintojen aikaisen palautteen keruu on ollut kehittämisen kohde pitkään (ulkoinen auditointi 2017). Opintopalautteen vastausasteet ovat edelleen matalia, vaikka asiasta on tiedotettu koulutuksissa ja palautekokonaisuudesta on toteutettu tiedotuskampanja opiskelijakunnan kanssa. Opintopalautteen antamista on helpotettu osana Pepin käytettävyyttä: palautetta voi antaa suoraan opiskelijan työpöydältä sekä sähköpostiin tulevasta linkistä. Samoin vastapalaute nousee opiskelijan työpöydälle. Vastausasteen parantamiseen on etsitty keinoja opiskelijakunnan kanssa viimeksi keväällä 2022. Motivoivaksi tekijäksi nähdään vastapalaute ja palautteen vaikutuksesta viestiminen. Koulutusten tiimit ovat tietoisia tilanteesta ja vaadittavista toimenpiteistä, ja tilannetta seurataan aktiivisesti. AVOPin vastausaste on korkea, ja palautteen laadussa on ollut nouseva trendi ([Lapin AMK nousi opiskelijapalautteessa maan viidenneksi parhaaksi](#)). Uraseurantapalautteen ajankohtainen tieto työelämän osaamistarpeista on tärkeää koulutuksen kehittämiseksi.

Opiskelija- ja työelämäpalautteet sisältyvät prosessien toimintaohjeisiin ja prosessien mittareihin. Tuloksia käsitellään johtoryhmissä, koulutusten tiimeissä, henkilöstöinfoissa, AMKin työryhmissä sekä koulutusten opiskelija- ja työelämä tapaamisissa. Yhteiskunnassa ja työelämässä tunnistettu kehittämistarve voi johtaa esimerkiksi uuden tutkintokoulutuksen tai jatkuvan oppimisen koulutuksen suunnitteluun tai olemassa olevan koulutuksen päivittämiseen. Teema-arviointien tulokset huomioidaan arvioinnissa ja kehittämisessä, viimeisimpänä liiketalouden koulutusten arviointi 2022.

Valtakunnalliset ja alueelliset strategiat ja suositukset ohjaavat koulutusten kehittämistä. Esimerkiksi lausuntokierroksella olevan jatkuvan oppimisen kansallisen strategian mukaan korkeakoulut tarjoavat laadukasta, kasvaviin TKI-panostuksiin perustuvaa koulutusta ja huippuosaamista myös jatkuvana oppimisena. Työyhteisöjen kanssa yhdessä tekeminen korostuu entisestään. Suositukset ja linjaukset pienistä osaamiskokonaisuuksista tulevat määrittämään toimintaa (EU-neuvosto, kansallinen linjaus).

Koulutusten ja palveluiden vahvan yhteistyön tarpeellisuus

Hallinto- ja tukipalvelut tuotetaan ydintoiminnalle LUC palveluissa. Palveluiden toiminta on

kuvattu AMKin koulutuksen prosesseissa ja toimintaohjeissa. Palveluiden hahmottaminen on ollut haastavaa. Palvelujen kanssa käydään jatkuvaa vuoropuhelua toimintojen kehittämiseksi opiskelijoiden ja henkilöstön tarpeiden pohjalta.

Kansainvälisissä koulutuksissa on kehitettävää opiskelijavalinnoista koulutusten toteutuksiin, jotta opiskelijat sitoutuvat opiskeluun ja kiinnittyvät alueen työelämään. Kansainvälistymisessä palveluiden ja koulutusten yhteistyö vaatii tietoisuutta toinen toisensa tekemisistä, valtakunnallisesta ja paikallisesta työstä, tärkeimmistä verkostoista jne. Yhteinen työalusta, tapaamiset ja kv-opiskelijan polun kuvaus ovat hyviä avauksia.

Vahvuudet

Opiskelijapalautejärjestelmä

Koulutusten systemaattinen arviointi ja kehittäminen

Yhteistyö opiskelijakunnan kanssa
palautemenettelyjen kehittämiseksi

Monipuolinen vuoropuhelu opiskelijoiden muuttuvien
tarpeiden mukaisesta kehittämistyöstä

Kehittämiskohteet

Opintopalautteen vastapalaute

Palautteiden vaikuttavuudesta viestiminen opiskelijoille

Kansainvälisten koulutusten veto- ja pitovoima

1.3 Koulutuksen arviointi ja kehittäminen

- Assessment of the audit team

Lapin ammattikorkeakoulussa kerätään aktiivisesti palautetta

Lapin ammattikorkeakoulun vuosisuunnittelu pitää sisällään monipuolisen opiskelijapalautteen keräämisen. Opiskelijapalautekokonaisuuteen sisältyvät opintojen aikainen opintopalaute, valmistumisvaiheen valtakunnallinen AVOP-palaute ja uraseurantapalaute viisi vuotta valmistumisen jälkeen. Opintojaksokohtaista palautetta kerätään toteutuksen aikana opintohallintojärjestelmässä vapaaehtoisen välipalautteen ja loppupalautteen muodossa. Opiskelijatyöpajojen mukaan osa opettajista kerää opintojaksoista myös epämuodollista palautetta opetuksen ja osaamisen kehittymisen varmistamiseksi. Opiskelijatyöpajassa tuli ilmi, että opettajat reagoivat opiskelijoiden palautteeseen pääosin positiivisesti ja ottavat palautteen huomioon opetuksen kehittämisessä. Opiskelijat kuitenkin toivovat entistä aktiivisempaa tiedottamista siitä, mihin kehittämistoimiin palaute on johtanut. Auditointiryhmä piti hyvänä käytäntönä joidenkin opettajien tapaa ennen opintojakson alkua kertoa siitä, miten aiempi palaute on vaikuttanut alkavan opintojakson sisältöön.

Vastuuopettajan tehtävä on reagoida opintojaksopalautteeseen ja antaa vastapalaute opiskelijoille. Auditointihaastattelujen ja opiskelijatyöpajojen mukaan useat opettajat antavat vastapalautetta, mutta vastapalautteesta saavat tietää ainoastaan opiskelijat, jotka ovat itse vastanneet palautekyselyyn. Auditointiryhmä suosittelee vastapalautteen määrän lisäämistä ja kehittämistä niin, että siitä saisivat tietää kaikki opiskelijat mukaan lukien opiskelijat, jotka eivät vastanneet opintojaksopalautteeseen. Tämä voisi jatkossa kannustaa kaikkia opiskelijoita osallistumaan nykyistä aktiivisemmin palautteen antamiseen. Palautteiden ja vastapalautteiden yhteinen käsittely opiskelijoiden kanssa esimerkiksi työpajoissa voisi myös motivoida opiskelijoita vastaamaan opintojaksopalautteeseen. Auditointihaastatteluiden mukaan Lapin ammattikorkeakoulussa on tehty aktiivista yhteistyötä opiskelijakunnan kanssa opiskelijoiden vastausaktiivisuuden lisäämiseksi. Auditointiryhmä kannustaa yhteisen kehittämistyön jatkamiseen, jotta voidaan varmistaa riittävän palautetiedon saaminen koulutusten kehittämiseksi.

Auditointihaastatteluiden ja opiskelijatyöpajan perusteella opiskelijoilla on mahdollisuus antaa palautetta monella eri tavalla. Myös opiskelijakunta ROTKO kerää opiskelijoilta palautetta. Auditointiaineiston mukaan palautteiden käsittelyyn on selkeät prosessit, joiden mukaan palautteita käsitellään ammattikorkeakoulun eri ryhmissä sekä työelämän ja opiskelijoiden kanssa. Auditointihaastattelujen mukaan palautteeseen ja laatuerokeamiin reagoidaan mahdollisimman nopeasti. Hyvänä esimerkkinä opiskelijoiden palautteeseen reagoinnista auditointihaastatteluissa nousi esiin opiskelijakunnan kanssa yhdessä tehty vastaustakuu, joka varmistaa opiskelijoiden yhteydenottoihin vastaamisen tietyssä ajassa.

Auditointiaineiston ja -haastattelujen mukaan henkilöstön ja opiskelijoiden tarpeet huomioidaan korkeakoulukonsernin yhteisten hallinto- ja tukipalveluiden kehittämisessä. LUC-konsernitason kehittäminen tuottaa pitkällä aikavälillä synergiaa, vaikka kehittäminen on vielä kesken. Auditointihaastattelujen mukaan hallinto- ja tukipalvelut keräävät runsaasti palautetta kehittäkseen eri toimintoja. Palautetta kerätään muun muassa IT-palveluista, hakijapalveluista ja kansainvälisistä palveluista. Lisäksi palautetta saadaan arjen opiskelija- ja opettajakohtaamisissa. Hyvänä palautteen keräämisen käytänteenä auditointiryhmä piti muun muassa IT-palveluiden vuosittain keräämää sisäistä palautetta ja palautteen käsittelyä.

Auditointihaastatteluissa nousi esiin, että aktiivisessa palautteen keräämisessä haasteena on se, että erilaisia palautekyselyitä tulee opiskelijoiden vastattavaksi hyvin usein. Auditointiryhmä suosittelee, että Lapin ammattikorkeakoulussa tarkastellaan ja arvioidaan palautekyselyiden määrää ja sisältöä ja selvitetään yhdessä opiskelijakunnan kanssa mahdollisuutta yhdistää palautekyselyitä. Palautekyselyiden yhdistämisessä kannattaa ottaa huomioon myös erillisten tukipalveluiden palautekyselyiden mahdollinen yhdistäminen ja synkronisointi koulutuksen palautekyselyiden kanssa.

Koulutusten kehittämisessä vahvistetaan koulutusten työelämäläheisyyttä

Auditointiaineiston ja -haastattelujen perusteella Lapin ammattikorkeakoulun johtamisjärjestelmä tukee koulutuksen laadun seurantaan ja analysointia. Koulutusten toteutusta seurataan ja

arvioidaan säännöllisesti vuosikellon mukaisesti. Osaamisaluejohtajat, kehittämispäälliköt ja osaamispäälliköt seuraavat ja analysoivat koulutusten laatua, vetovoimaa, vaikuttavuutta ja valmistuneiden työllistymistä. Opintojaksojen osaamistavoitteiden toteutumisen seuranta on vastuupettajan vastuulla.

Auditointihaastatteluissa tuli selkeästi esiin, että Lapin ammattikorkeakoulussa tietoa koulutusten työelämäläheiseksi kehittämiseksi saadaan alueellisissa verkostoissa ja sidosryhmiltä muun muassa sopimuskumppanuuksien kautta. Sidoryhmien mukaan työelämässä tapahtuvia muutoksia ja työelämän tarpeita kuunnellaan Lapin ammattikorkeakoulussa aktiivisesti. Virallisten neuvottelukuntatapaamisten tai sopimuskumppanuuteen perustuvien tapaamisten lisäksi sidoryhmien on helppo antaa palautetta myös henkilökohtaisella tasolla. Sidoryhmiltä saadun palautteen perusteella muutoksia tehdään opintojen sisältöihin ja toteutuksiin ja myös uusia koulutuksia on kehitetty työelämän tarpeen mukaan ja yhdessä työelämän kanssa.

Itsearviointiaineiston mukaan Lapin ammattikorkeakoulu sai vertaisoppimisessa kehittämisideoita koulutusten kehittämiseen, kuten erilaisten aineistojen entistä järjestelmällisemmän hyödyntämisen ja niistä keskustelemisen työelämän edustajien kanssa. Auditointihaastatteluissa tuli esiin, että sopimuskumppanuuksiin ja henkilökohtaisiin keskusteluihin perustuvan palautteen keräämisen lisäksi olisi hyvä olla myös muita tapoja kerätä sidoryhmiltä palautetta ja käsitellä sitä heidän kanssaan koulutusten kehittämiseksi. Palautteen keräämisessä ja käsittelyssä yhdessä sidoryhmien kanssa oli myös eroja koulutusalojen välillä. Auditointiryhmä suosittelee, että palautteen keräämistä sidoryhmiltä ja palautteen käsittelyä yhdessä sidoryhmien kanssa kehitetään entistä järjestelmällisemmäksi ja vahvemmaksi kaikilla koulutusaloilla. Sidoryhmäpalautetta voidaan entistä järjestelmällisemmin hyödyntää myös jatkuvan oppimisen koulutus tarjonnan kehittämisessä.